

A

آزمون آزمایشی ۸ اسفند

دفترچه پاسخ تشریحی

ویژه پایه یازدهم

گروه آزمایشی علوم انسانی

مرحله
۸

۱۴۰۴-۱۴۰۵

گزینه دو
مؤسسه آموزشی فرهنگی

تذکرات مهم

➡ آزمون پیشرفت تحصیلی مرحله ۹ گزینه دو، در روز جمعه ۲۲ اسفند ۱۴۰۴ برگزار می‌گردد.

➡ دانش آموز گرامی، جهت استفاده از خدمات اختصاصی خود مانند کارنامه‌های هوشمند بعد از آزمون ارزشیابی، بانک سؤال گزینه دو، رفع اشکال هوشمند و...، با استفاده از شماره داوطلبی (به عنوان نام کاربری) و کد ملی خود (به عنوان رمز عبور) وارد وبسایت گزینه دو به آدرس www.gozine2.ir شوید.

👉 در صورتی که اینترنتی ثبت نام کرده‌اید، رمز عبور شما همان رمزی است که خودتان انتخاب نموده‌اید.

➡ کارنامه‌های آزمون ارزشیابی پیشرفت تحصیلی مرحله ۸ به صورت کامل، با فاصله زمانی کوتاهی پس از آزمون مطابق اطلاعیه اعلام شده، بر روی پایگاه اینترنتی گزینه دو به آدرس www.gozine2.ir قرار می‌گیرد. در صورت بروز اشکال در دریافت کارنامه، موضوع را از طریق نمایندگی شهر خود پیگیری نمایید.

دانش آموز گرامی، شما می‌توانید با اسکن تصویر بالا به وسیله گوشی هوشمند و یا تبلت خود، به صفحه اینستاگرام مؤسسه گزینه دو وارد شوید.

[gozine2.ir](https://www.instagram.com/gozine2.ir)

مدیر واحد آموزش تخصصی: محمدرضا محمدهاشمی

معاون تولید محتوا: علی الفتی

کارشناسان

طراحان

سید مهدی عابدی • سید علی موسوی راد

سید امیرمحمد سیدشاکری • علی فرمد

مسئول درس: علی افضل زاده
دستیاران: عباس سعیدی - وحید جعفری

حسابان و ریاضی ۱

گروه ریاضی
مدرسین: سید شاکری

علی صادقی • مانی خدابنده

فرهاد فرزانی • سعید اکبرزاده • هادی کاظم نژاد

مسئول درس: سعید اکبرزاده
دستیار: هادی کاظم نژاد

هندسه

حسین خواجهوند • مانی خدابنده

امیدرضا پورحسینی

مسئول درس: سعید اکبرزاده
دستیار: فرهاد فرزانی

آمار و احتمال

پوپک مقدم

محمد خانگلدی

مسئول درس: ایمان اردستانی
دستیاران: وحید جعفری - مهدی پوررضایی

ریاضی تجربی

امیرحسین حریری • ایمان حسین زاده

علیرضا صحرایی • عباس مالکی

مسئول درس: حسین افسری
دستیاران: مهدی پوررضایی - عباس مالکی

ریاضی و آمار

کارشناسان

طراحان

علی جوهری • میلاد حاتمی • نرگس حسینی

منصوره رئیس دانا • سعید خورشیدی نسب • جواد ابادرلو • رضا بهنامی

مسئول درس: بتول خواجه پور

زیست شناسی

گروه علوم
مدرسین: حسین کشانی

مریم گلی حسن لو

یوسف صباغی • محسن داودی

مسئول درس: منصور داوودندی
دستیار: ساناز دریکوندی

فیزیک

محمد احمدی

محمدعلی توسلی فر • یاسر راش • محمد احمدی • بابک اسفندی

مسئول درس: سید حامد میرقادری
دستیار: حسین سعادت

شیمی

فرزانه صاعدی • حسن علیمحمدی • روزبه اسحاقیان

فرزانه رجایی • حسن علیمحمدی • عباس روزبهانی

مسئول درس: شکیبا کریمی

زمین شناسی

کارشناسان

طراحان

محمدصادق حسام زاده • محمدصدرا حسینی

مینا پزنگ • هادی قورزایی • محمدحسین صفایی • محمدرضا پیرو • حمزه کریم تباح فر • امیرمهدی اسفندی

مسئول درس: محمدرضا پیرو
دستیار: سپهر سالارکیا

علوم و فنون ادبی

مهتاب شیرازی • هستی ناصح

علیرضا مختاری • الهام میرزایی • آزاده میرزایی • مبینا تاجیک

مسئول درس: الهام رضایی
دستیار: فاطمه صفری

جامعه شناسی

علی شکری • فاطمه یاری

نگین تربیتی • مهدی پارچه باف دولتی • حسین سعادت بهشتی

مسئول درس: سیده ضحی سکاکی
دستیار: ثنا کاشیان

روان شناسی

فاطمه نظری • مهتاب شیرازی • سارا حمزه • صبا پهلوان

ولیا برجی • سید محسن ماهینی • حمیدرضا قائد امینی • جواهر فرحات • آریا ذوقی • امینه کارآمد

مسئولین درس: پویا رضاداد
محمدحسین حقیقت

زبان عربی

گروه انسانی
مدرسین: اکبر آخوندی

محمدصدرا حسینی • مهتاب شیرازی

مهسا اصغری • سیده ساره زاهدی • فاطمه نیتی

مسئول درس: سیده ساره زاهدی

تاریخ

محمدصدرا حسینی • مهتاب شیرازی

سیده ساره زاهدی • الهه ریاحی نسب • محسن سلیمانی

مسئول درس: الناز گنج کار
دستیار: الهه ریاحی نسب

جغرافیا

ابوالفضل میرمحمدی • سپهر علی پور • امیررضا علیزاده

محمدحسین خدام • فاطمه شریف زاده • محسن انصاری

مسئول درس: سعید رحیمیان
دستیاران: محمدحسین خدام - فرزاد مختاری نژاد

فلسفه و منطق

کوثر رعدی

میترا چینی ساز • محمدرضا مبارکی • آریا بدری • علی محسنی

مسئول درس: امیر محمدبیگی
دستیار: محمدرضا مبارکی

اقتصاد

ریاضی

۱- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: ساده * حیطة: دانش * ریاضی و آمار ۲ (فصل ۲، درس ۲)

نکته: تابعی را که به هر عدد صحیح k خود همان عدد و به تمام اعداد میان دو عدد صحیح متوالی k و $k+1$ ، عدد صحیح k را نسبت می‌دهد، «تابع جزء صحیح» می‌نامند. ضابطه این تابع را با نماد $g(x) = [x]$ (بخوانید جزء صحیح x) معرفی می‌کنند. با توجه به نکته، کافی است در تابع f ، $x = 2/6$ را جایگذاری کرده و آن را ساده کنیم:

$$f(2/6) = \frac{[2/6]}{2} + \frac{[-2/6]}{3} = \frac{2}{2} + \frac{-3}{3} = 1 + (-1) = 0$$

۲- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: ساده * حیطة: کاربرد * ریاضی و آمار ۲ (فصل ۲، درس ۲)

نکته: تابعی را که به هر عدد صحیح k ، خود همان عدد و به تمام اعداد میان دو عدد صحیح متوالی k و $k+1$ ، عدد صحیح k را نسبت می‌دهد، «تابع جزء صحیح» می‌نامند. ضابطه این تابع را با $g(x) = [x]$ (جزء صحیح x) معرفی می‌کنند.

با توجه به نکته و فرض سؤال، $x = -1/3$ را در ضابطه تابع جایگذاری می‌کنیم:

$$g(x) = \left[[x] - \frac{x}{4} \right] \Rightarrow g\left(-\frac{1}{3}\right) = \left[\left[-\frac{1}{3} \right] - \frac{-\frac{1}{3}}{4} \right] = \left[-\frac{1}{3} + \frac{1}{12} \right] = \left[-\frac{11}{12} \right] = -1$$

۳- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: کاربرد * ریاضی و آمار ۲ (فصل ۲، درس ۲)

نکته: تابع با ضابطه $f(x) = |x|$ ، «تابع قدر مطلق» نامیده می‌شود و به صورت روبه‌رو تعریف می‌شود:

$$f(x) = \begin{cases} x & x \geq 0 \\ -x & x < 0 \end{cases}$$

با توجه به نکته و فرض سؤال، داریم:

$$\begin{cases} f(3) = 2 \Rightarrow a|3-2| + b = 2 \Rightarrow a + b = 2 \\ f(0) = 1 \Rightarrow a|0-2| + b = 1 \Rightarrow 2a + b = 1 \end{cases}$$

حال یک دستگاه دو معادله و دو مجهول تشکیل داده و مقادیر a و b را به دست می‌آوریم:

$$(-1) \times \begin{cases} a + b = 2 \\ 2a + b = 1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -a - b = -2 \\ 2a + b = 1 \end{cases} \xrightarrow{\text{جمع دو معادله}} a = -1 \Rightarrow -1 + b = 2 \Rightarrow b = 3$$

بنابراین مقدار خواسته شده در فرض سؤال برابر با $b - a = 3 - (-1) = 4$ می‌باشد.

۴- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: دانش * ریاضی و آمار ۲ (فصل ۲، درس ۲)

نکته: توابع چندضابطه‌ای که در آن‌ها هر ضابطه تابع برابر با عددی ثابت باشد را «توابع پلکانی» می‌نامند.

با توجه به دامنه تابع پلکانی، داریم:

$$\begin{cases} -2 < \sqrt{2} < 2 \Rightarrow f(\sqrt{2}) = a + 1 \\ \sqrt{2} - 5 \leq -2 \Rightarrow f(\sqrt{2} - 5) = 2a \end{cases} \Rightarrow f(\sqrt{2}) + f(\sqrt{2} - 5) = a + 1 + 2a = 7 \Rightarrow 3a = 6 \Rightarrow a = 2$$

با جایگذاری $a = 2$ در ضابطه تابع، $f(x) = \begin{cases} 2 & x \geq 2 \\ 3 & -2 < x < 2 \\ 4 & x \leq -2 \end{cases}$ می‌باشد و در نتیجه $f(a+1) = f(3) = 2$ بوده و گزینه ۴ پاسخ است.

۵- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: کاربرد * ریاضی و آمار ۲ (فصل ۲، درس ۱)

نکته: توابعی که در بخش‌های مختلف دامنه، ضابطه‌های مختلف دارند، «توابع چندضابطه‌ای» نامیده می‌شوند؛ مثلاً اگر یک تابع از دو ضابطه پیروی کند، یک تابع دوضابطه‌ای نامیده می‌شود.

از آنجا که مقدار a مشخص نیست، بنابراین دو حالت در نظر می‌گیریم:

حالت اول: فرض می‌کنیم $a > 1$ باشد:
با توجه به فرض، $a = -1$ قابل قبول نیست.

حالت دوم: فرض می‌کنیم $a \leq 1$ باشد:
با توجه به فرض، $a = 1/3$ قابل قبول است. بنابراین گزینه ۲ پاسخ است.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: کاربرد * ریاضی و آمار ۲ (فصل ۲، درس ۲)

۶- پاسخ: گزینه ۲

نکته ۱: با فرض $k > 0$ ، داریم:

$$y = |x| \begin{cases} \xrightarrow{k \text{ واحد انتقال به راست}} y = |x - k| \\ \xrightarrow{k \text{ واحد انتقال به چپ}} y = |x + k| \end{cases}$$

نکته ۲: با فرض $k > 0$ ، داریم:

$$y = |x| \begin{cases} \xrightarrow{k \text{ واحد انتقال به بالا}} y = |x| + k \\ \xrightarrow{k \text{ واحد انتقال به پایین}} y = |x| - k \end{cases}$$

اگر تابع $y = |x|$ را ۳ واحد به سمت چپ و ۱ واحد به سمت پایین ببریم، نمودار فرض سؤال، به دست می آید. طبق نکات، ضابطه نمودار تابع f به صورت زیر است:

$$\begin{cases} f(x) = |x + a| + b \\ f(x) = |x + 3| - 1 \end{cases} \Rightarrow a = 3, b = -1$$

بنابراین مقدار $f(a - b)$ برابر است با:

$$a - b = 3 - (-1) = 4 \Rightarrow f(4) = |4 + 3| - 1 = 7 - 1 = 6$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: کاربرد * ریاضی و آمار ۲ (فصل ۲، درس ۲)

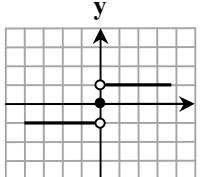
۷- پاسخ: گزینه ۱

نکته ۱: تابع با ضابطه $f(x) = |x|$ ، «تابع قدرمطلق» نامیده می شود و به صورت زیر تعریف می شود:

$$f(x) = \begin{cases} x & x \geq 0 \\ -x & x < 0 \end{cases}$$

نکته ۲: تابعی را که به هر عدد صحیح k خود همان عدد و به تمام اعداد میان دو عدد صحیح متوالی k و $k + 1$ عدد صحیح k را نسبت می دهد، «تابع جزء صحیح» می نامند. ضابطه این تابع را با $f(x) = [x]$ (بخوانید جزء صحیح x) معرفی می کنند.

نکته ۳: تابع زیر را تابع علامت یا تابع $y = \text{sign}(x)$ می نامند:

$$f(x) = \begin{cases} 1 & x > 0 \\ 0 & x = 0 \\ -1 & x < 0 \end{cases}$$

با توجه به نکات و فرض سؤال، $x = 1 - \sqrt{2}$ را در تابع f جایگذاری می کنیم:

$$(\sqrt{2} = 1/4) : f(1 - \sqrt{2}) = \frac{|1 - \sqrt{2}| + \text{sign}(\sqrt{2} - 1)}{\underbrace{[1 - \sqrt{2}]}_{-0/4} + \underbrace{[\sqrt{2} - 1]}_{0/4}} = \frac{\sqrt{2} - 1 + 1}{-1 + 0} = \frac{\sqrt{2}}{-1} = -\sqrt{2}$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: کاربرد * ریاضی و آمار ۲ (فصل ۲، درس ۱)

۸- پاسخ: گزینه ۳

چون $x = -2$ در محدوده $x < 1$ قرار دارد، پس داریم:

$$x < 1 : f(x) = ax^2 + x \Rightarrow f(-2) = 4a - 2 \xrightarrow{f(-2) = 18} 4a - 2 = 18 \Rightarrow 4a = 20 \Rightarrow a = 5$$

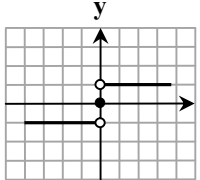
با جایگذاری $a = 5$ ، ضابطه تابع f و مقدار $f(4)$ را به دست می آوریم:

$$a = 5 : f(x) = \begin{cases} -3x + 5 & x > 1 \\ 5x^2 + x & x < 1 \end{cases} \Rightarrow f(4) = -3(4) + 5 = -12 + 5 = -7$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: کاربرد * ریاضی و آمار ۲ (فصل ۲، درس ۲)

۹- پاسخ: گزینه ۳

نکته ۱: تابع زیر را تابع علامت یا تابع $y = \text{sign}(x)$ می نامند:

$$f(x) = \begin{cases} 1 & x > 0 \\ 0 & x = 0 \\ -1 & x < 0 \end{cases}$$

$$f(x) = \begin{cases} x & x \geq 0 \\ -x & x < 0 \end{cases}$$

نکته ۲: تابع با ضابطه $f(x) = |x|$ «تابع قدرمطلق» نامیده می شود و به صورت روبه رو تعریف می شود:

درستی تساوی را به ازای هر چهار گزینه، بررسی می کنیم:

گزینه ۱: $\text{sign}(a) = [a] + 1 \xrightarrow{a=\sqrt{2}=1/4} \text{sign}(\sqrt{2}) = [\sqrt{2}] + 1 \Rightarrow 1 \neq 2 \quad *$

گزینه ۲: $\text{sign}(a) = [a] + 1 \xrightarrow{a=-1/2} \text{sign}(-1/2) = [-1/2] + 1 \Rightarrow -1 \neq 0 \quad *$

گزینه ۳: $\text{sign}(a) = [a] + 1 \xrightarrow{a=-\sqrt{3}=-1/7} \text{sign}(-\sqrt{3}) = [-\sqrt{3}] + 1 \Rightarrow -1 = -1 \quad \checkmark$

گزینه ۴: $\text{sign}(a) = [a] + 1 \xrightarrow{a=-2/5} \text{sign}(-2/5) = [-2/5] + 1 \Rightarrow -1 \neq -2 \quad *$

بنابراین گزینه ۳ پاسخ است.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: دانش * ریاضی و آمار ۲ (فصل ۲، درس ۲)

۱۰- پاسخ: گزینه ۴

نکته ۱: تابع $f: A \rightarrow B$ را که در آن، مجموعه $R = \{c\}$ برد تابع است، «تابع ثابت» می نامند. در تابع ثابت، برد تابع تنها شامل یک عضو است.

نکته ۲: توابع چندضابطه ای که در آن ها هر ضابطه تابع برابر با عددی ثابت باشد را «توابع پلکانی» می نامند.

با توجه به اینکه f تابع پلکانی است، پس طبق نکته ۲، باید همه ضابطه های آن، عدد ثابت باشند. بنابراین ضریب x باید برابر با صفر باشد. پس داریم:

$$2 - k = 0 \Rightarrow k = 2 \Rightarrow f(x) = \begin{cases} -3 & x \geq 1 \\ 4 & x < 1 \end{cases} \Rightarrow f(k) = f(2) = -3$$

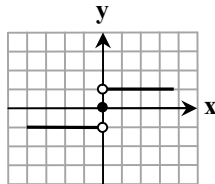
بنابراین گزینه ۴ پاسخ است.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: کاربرد * ریاضی و آمار ۲ (فصل ۲، درس ۲)

۱۱- پاسخ: گزینه ۲

نکته ۱: تابع زیر را تابع علامت یا تابع $y = \text{sign}(x)$ می نامند:

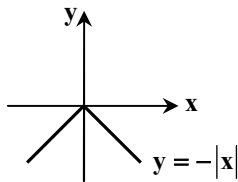
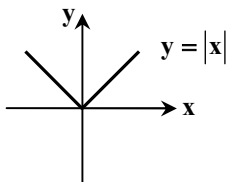
$$f(x) = \begin{cases} 1 & x > 0 \\ 0 & x = 0 \\ -1 & x < 0 \end{cases}$$

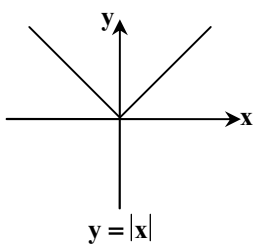
نکته ۲: با فرض $k > 0$ ، داریم:

$$y = |x| \begin{cases} \xrightarrow{k \text{ واحد انتقال به بالا}} y = |x| + k \\ \xrightarrow{k \text{ واحد انتقال به پایین}} y = |x| - k \end{cases}$$

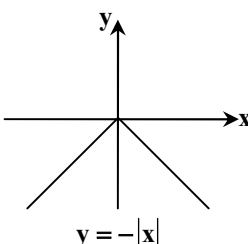
نکته ۳: نمودار تابع $y = -|x|$ ، قرینه نمودار تابع $y = |x|$ نسبت به محور x هاست:

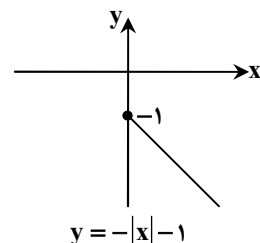
ابتدا نمودار تابع $y = -|x| - 1$ را طبق نکات ۲ و ۳، مرحله به مرحله و با توجه به دامنه آن، رسم می کنیم:

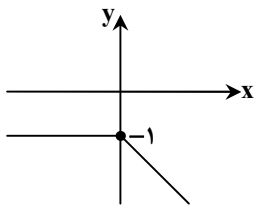
قرینه نسبت به محور x ها

۱ واحد پایین $x \geq 0$

حال با توجه به نکته ۱، قسمتی از نمودار تابع علامت را که در محدوده $x < 0$ است را همراه با نمودار بالا، با هم در یک محور مختصات رسم می‌کنیم، تا نمودار تابع $f(x)$ به دست آید:

با توجه به نمودار به دست آمده، گزینه ۲ پاسخ است.

۱۲- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: دانش * ریاضی و آمار ۲ (فصل ۲، درس ۲)

نکته: تابعی را که به هر عدد صحیح k ، خود همان عدد و به تمام اعداد میان دو عدد صحیح متوالی k و $k+1$ ، عدد صحیح k را نسبت می‌دهد، «تابع جزء صحیح» می‌نامند. ضابطه این تابع را با $g(x) = [x]$ (جزء صحیح x) معرفی می‌کنند.

با جایگذاری مقادیر $x = -\frac{4}{y}$ و $x = \frac{9}{4}$ در ضابطه تابع f ، داریم:

$$\begin{cases} f(x) = a[2x] - \left[\frac{1}{x}\right] \xrightarrow{x = -\frac{4}{y}} f\left(-\frac{4}{y}\right) = a\left[-\frac{8}{y}\right] - \left[-\frac{y}{4}\right] = a(-2) - (-2) = -2a + 2 \\ f(x) = a[2x] - \left[\frac{1}{x}\right] \xrightarrow{x = \frac{9}{4}} f\left(\frac{9}{4}\right) = a\left[\frac{9}{2}\right] - \left[\frac{4}{9}\right] = a(4) - 0 = 4a \end{cases}$$

حال با توجه به مقادیر به دست آمده و فرض سؤال، مقدار a را محاسبه می‌کنیم:

$$f\left(-\frac{4}{y}\right) + f\left(\frac{9}{4}\right) = 14 \Rightarrow -2a + 2 + 4a = 14 \Rightarrow 2a + 2 = 14 \Rightarrow 2a = 12 \Rightarrow a = 6$$

۱۳- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: دانش * ریاضی و آمار ۲ (فصل ۲، درس ۲)

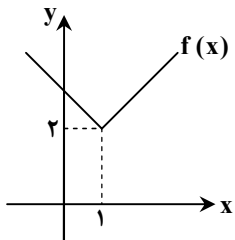
نکته ۱: با فرض $k > 0$ ، داریم:

$$y = |x| \begin{cases} \xrightarrow{k \text{ واحد انتقال به راست}} y = |x - k| \\ \xrightarrow{k \text{ واحد انتقال به چپ}} y = |x + k| \end{cases}$$

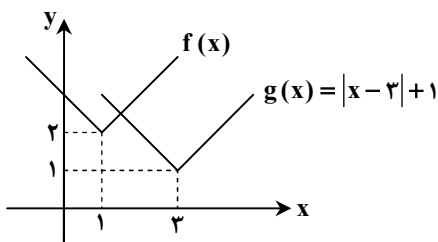
نکته ۲: با فرض $k > 0$ ، داریم:

$$y = |x| \begin{cases} \xrightarrow{k \text{ واحد انتقال به بالا}} y = |x| + k \\ \xrightarrow{k \text{ واحد انتقال به پایین}} y = |x| - k \end{cases}$$

طبق نکات، نمودار تابع f را رسم می‌کنیم:

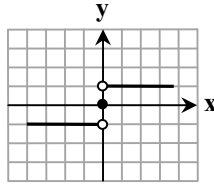
حال نمودار تابع f را ۲ واحد به سمت راست و ۱ واحد به سمت پایین انتقال می‌دهیم:

بنابراین $g(-5) = |-5-2|+1 = 9$ بوده و گزینه ۴ پاسخ است.

۱۴- پاسخ: گزینه ۳
 ▲ مشخصات سؤال: دشوار * حیطة: دانش * ریاضی و آمار ۲ (فصل ۲، درس ۲)
 نکته: تابع زیر را تابع علامت یا تابع $y = \text{sign}(x)$ می‌نامند:

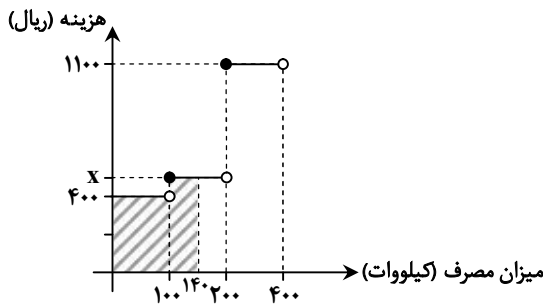
$$f(x) = \begin{cases} 1 & x > 0 \\ 0 & x = 0 \\ -1 & x < 0 \end{cases}$$

با توجه به نکته و فرض سؤال، مجموعه $\{a, a+2, b-4\}$ باید با مجموعه $\{-1, 0, 1\}$ برابر باشد. از آنجا که a و $a+2$ واحد با هم اختلاف دارند، پس $a = -1$ و $a+2 = 1$ می‌باشد و در نتیجه $b-4 = 0$ است. بنابراین داریم:
 $b-4 = 0 \Rightarrow b = 4 \Rightarrow a+b = -1+4 = 3$
 ▲ مشخصات سؤال: دشوار * حیطة: کاربرد * ریاضی و آمار ۲ (فصل ۲، درس ۲)
 ۱۵- پاسخ: گزینه ۱

نکته: توابع چندضابطه‌ای که در آن‌ها هر ضابطه تابع برابر با عددی ثابت باشد را «توابع پلکانی» می‌نامند.
 هزینه برق خانه‌ای که ۱۴۰ کیلووات برق مصرف، برابر با مساحت قسمت هاشورخورده در نمودار زیر است. با توجه به فرض سؤال، این مقدار برابر با ۶۲۰۰۰ ریال است، پس داریم:

$$S = (100 \times 400) + (x \times 40) = 62000 \Rightarrow 40000 + 40x = 62000 \Rightarrow 40x = 22000 \Rightarrow x = \frac{22000}{40} = 550$$

زبان و ادبیات فارسی

۱۶- پاسخ: گزینه ۲
 ▲ مشخصات سؤال: ساده * حیطة: دانش * علوم و فنون ادبی ۲ (درس ۷)

دو دلیل، عامل مهاجرت شاعران از ایران به سرزمین هند بوده است:
 (۱) کم توجهی و بی‌مهری شاهان صفوی نسبت به شاعران
 (۲) شاعرنوازی و ادب‌گرایی سلاطین هند

۱۷- پاسخ: گزینه ۳
 ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: دانش * علوم و فنون ادبی ۲ (درس ۷)

بررسی موارد نادرست:

(ج) شاهان صفوی در ترویج و نفوذ زبان ترکی در ایران نقش بسزایی داشتند.

(د) شاهان صفوی به شعر ستایشی، درباری و عاشقانه زمینی بی‌توجه بودند.

۱۸- پاسخ: گزینه ۲
 ▲ مشخصات سؤال: ساده * حیطة: دانش * علوم و فنون ادبی ۲ (درس ۷)

صائب، از پرکارترین شاعران فارسی‌زبان قرن یازدهم است که در غزل‌سرایی مشهور است و برخی از تکبیت‌های غزلش به‌عنوان ضرب‌المثل رواج یافته است.

۱۹- پاسخ: گزینه ۴
 ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: دانش * علوم و فنون ادبی ۲ (درس ۷)

موارد «الف» و «د» مربوط به قرن یازدهم هستند.

۲۰- پاسخ: گزینه ۱
 ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: دانش * علوم و فنون ادبی ۲ (درس ۷)

گزاره‌های «الف» و «ب» مربوط به شاعران قرن دهم و گزاره‌های «ج»، «د» و «ه» مربوط به شاعران قرن یازدهم هستند.
 بررسی موارد:

(الف) شاعری مذهبی‌سرا که ترکیب‌بند عاشورایی او زبانزد است. (محتشم کاشانی - قرن ۱۰)

(ب) شعرش حد واسط دو سبک است و واقع‌گرایی شاخصه اصلی اشعار اوست. (وحشی بافقی - قرن ۱۰)

(ج) ابداع معانی و خیال‌های رنگین لطف ویژه‌ای به غزل‌های او بخشیده است. (کلیم کاشانی - قرن ۱۱)

(د) او را به سبب به کار بردن مضمون‌های بدیع و گاه دور از ذهن می‌شناسیم. (بیدل دهلوی - قرن ۱۱)

(ه) معروف‌ترین شاعر سبک هندی است. (صائب تبریزی - قرن ۱۱)

۲۱- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * حیطة: کاربرد * علوم و فنون ادبی ۲ (درس ۷)
 استفاده از «ضرب‌المثل‌ها» و «الفاظ محاوره» از ویژگی‌های بارز شعر «کلیم کاشانی» که به «خلاق‌المعانی ثانی» ملقب است، می‌باشد.
 در بیت گزینه ۴ نیز از ضرب‌المثل «سالی که نکوست از بهارش پیداست» در مصراع دوم استفاده شده است که این امر می‌تواند نشانه‌ای از شعر «کلیم کاشانی» باشد.
 بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: وجود کلمه کهن و مهجور «رخام = سنگ مرمر» در شعر بیانگر خراسانی بودن شعر است.
 گزینه ۲: طبق متن کتاب درسی، این بیت متعلق به «کمال‌الدین اسماعیل» است.
 گزینه ۳: بیت از «بیدل دهلوی» است که با توجه به استعاره‌ها و ابهام در معنای شعر، می‌شد تشخیص داد.

۲۲- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: دانش * علوم و فنون ادبی ۲ (درس ۷)
 بابافغانی شیرازی: از شعرای تأثیرگذار قرن دهم / شعرش از نظر دقت، ظرافت و رقت معانی مشهور است.
 کلیم کاشانی: مشهور در ابداع معانی و خیال‌های رنگی / به‌کارگیری ضرب‌المثل‌ها و الفاظ محاوره در شعرش، زبان غزل این دوره را به افق خیال عامه نزدیک کرده است. / وی با به‌کار بردن مضمون‌های ابداعی فراوان «خلاق‌المعانی ثانی» لقب گرفت.

۲۳- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: دانش * علوم و فنون ادبی ۲ (درس ۷)
 همه موارد گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ از جمله مقدماتی بودند که باعث شد گروه‌های مختلف مردم به امور فرهنگی و ادبیات روی آورند.
 گزینه ۱، از عوامل تغییر سبک عراقی به هندی است.

۲۴- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: دانش * علوم و فنون ادبی ۲ (درس ۷)
 علت نادرستی سایر عبارات‌ها:
 ب) زبان فارسی تا زمان حاکمیت استعمار انگلیس در هند زبان رسمی آن دیار بود.
 ج) در قرن دهم، حکومت در دست جانشینان تیمور بود. به‌گونه‌ای که در هر گوشه‌ای حاکمی از آنان حکومت می‌کرد.

۲۵- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: دانش * علوم و فنون ادبی ۲ (درس ۷)
 همان‌طور که در ابیات قابل مشاهده است، بیت گزینه ۲ از بیدل دهلوی، بیت گزینه ۳ از صائب تبریزی و بیت گزینه ۴ از کلیم کاشانی است که هر سه شاعر به قرن یازدهم تعلق دارند. اما بیت گزینه ۱، از آثار محتشم کاشانی، شاعر قرن دهم، می‌باشد.

۲۶- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * حیطة: دانش * علوم و فنون ادبی ۲ (درس ۷)
 حکومت صفوی پس از کشاکش‌های به‌وجود آمده در ایران، در قرن یازدهم روی کار آمد.
 نکته: در قرن یازدهم، برخی مراکز تجمعی مثل قهوه‌خانه‌ها دایر شدند که شاعران در آنجا به مشاعره، مناظره و نقد آثار یکدیگر می‌پرداختند. بنابراین گزینه ۴ درست است.

۲۷- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: ساده * حیطة: کاربرد * علوم و فنون ادبی ۲ (درس ۸)

م	ن	ش	با	ت	ه	م	ج	ش	ن	بی	م	گ
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

۲۸- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: ساده * حیطة: کاربرد * علوم و فنون ادبی ۲ (درس ۸)

د	م	ز	ا	پ	ش	آ	د	م	ز	ا	م	د
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

۲۹- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: کاربرد * علوم و فنون ادبی ۲ (درس ۸)
 بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: بر وزن مفاعیلن - - - - - مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن
 گزینه ۲: بر وزن فاعلاتن - - - - - فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن
 گزینه ۳: بر وزن فاعلاتن - - - - - فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن
 گزینه ۴: بر وزن مستفعلن - - - - - مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

۳۰- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: کاربرد * علوم و فنون ادبی ۲ (درس ۸)

ق	ص	د	ج	فا	ها	ن	ک	نی	و	ر	ب	ک	نی	با	د	ل	من
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

بررسی وزن سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

گزینه ۲: فعولن فعولن فعولن فعل

گزینه ۴: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

۳۱- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: کاربرد * علوم و فنون ادبی ۲ (درس ۸)

اگر هر دو بیت را جداسازی هجایی نماییم، خوشه‌های هجایی هر دو بیت (- U U -) است و وزن واژه آن‌ها از تکرار چهار «مفتعلن» درست شده است.

هم	چ	ک	تا	بی	ست	ج	ها	جا	م	ع	اح	کا	م	ن	هان
پا	ی	د	ر	جو	ی	ن	هی	تا	ب	ق	یا	مت	ن	ر	هی
-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-
			مفتعلن				مفتعلن				مفتعلن				مفتعلن

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های ۱ و ۲: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

گزینه ۳: مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

۳۲- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * حیطة: کاربرد * علوم و فنون ادبی ۲ (درس ۸)

ب	هش	تی	ب	رخ	سا	ر	در	حس	ن	حو	ری
U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-	-

فعولن فعولن فعولن فعولن

بررسی وزن سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: فاعلن فاعلن فاعلن فاعلن

گزینه ۳: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

گزینه ۴: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

۳۳- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * حیطة: کاربرد * علوم و فنون ادبی ۲ (درس ۸)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

گزینه ۲: مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن

گزینه ۳: مستفعلن مستفعلن مستفعلن فع

گزینه ۴: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن

نکته: در گزینه سوم، هجای پایانی بیش از یک هجا کمتر از سایر پایه‌های آوایی اش دارد.

۳۴- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: کاربرد * علوم و فنون ادبی ۲ (درس ۸)

بررسی موارد:

(الف) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن ← رکن ۴ هجایی - کل بیت ۱۶ هجا

(ب) فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن ← رکن ۴ هجایی - کل بیت ۱۵ هجا (رکن آخر محذوف است).

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: بیت اول با دو هجای بلند آغاز می‌شود.

گزینه ۲: بیت اول ۱۶ هجا و بیت دوم ۱۵ هجا دارد. (مصراع دوم بیت دوم به دلیل اختیار شاعری ۱۴ هجا دارد.)

گزینه ۳: در بیت دوم غیر رکن پایانی، باقی ارکان از ۴ هجا تشکیل شده است.

۳۵- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * حیطة: کاربرد * علوم و فنون ادبی ۲ (درس ۸)

گش	ت	چ	من	کن	ب	گ	شا	غن	چ	ص	فت	بن	د	ق	با
-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-
			مفتعلن				مفتعلن				مفتعلن				مفتعلن

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱:

رف	ت	بر	چر	خ	ب	ر	کو	ک	ب	ی	دو	ل	ت	ما
-	U	-	-	U	U	-	-	-	U	U	-	U	U	-
			فاعلاتن				فاعلاتن				فاعلاتن			فعلن

گزینه ۲:

خا	کم	پَ	سَزَ	فَر	سو	دِ	گی	ری	زی	د	دَر	می	دا	نِ	او
-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-
مستفعلن				مستفعلن				مستفعلن				مستفعلن			

گزینه ۳:

ر	سی	دز	رَ	هَ	خو	پَ	یا	دِ
U	-	-	U	-	-	U	-	-
فعولن			فعولن			فعولن		

۳۶- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * حیطة: کاربرد * علوم و فنون ادبی ۲ (درس ۸)

وزن گزینه ۳، «مستفعلن مستفعلن مستفعلن فع» است که رکن پایانی در مقایسه با دیگر ابیات کوتاه تر است.

بررسی وزن سایر ابیات:

گزینه های ۱ و ۴: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

گزینه ۲: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن

۳۷- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: استدلال * علوم و فنون ادبی ۲ (درس ۸)

مفهوم مشترک: خداوند ازلی و ابدی است.

بررسی سایر ابیات:

گزینه ۱: همراه بودن دولت و حشمت همیشگی با ممدوح.

گزینه ۲: انسان در هر جایی و سمت و سویی باشد، به گواه سوگندی که در روز الست خورده، در محضر خداست حتی اگر نداند خدا کجاست.

گزینه ۴: وصف ناپذیر بودن خداوند.

۳۸- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: استدلال * علوم و فنون ادبی ۲ (درس ۷)

مفهوم مشترک: در پیری حرص و دلبستگی انسان به دنیا زیاد می شود.

مفهوم بیت گزینه ۱: رفتار پیران خردمندانه تر از جوانان است.

نکته: مفهومی نظیر بیت های گزینه های ۲، ۳ و ۴ در خودارزیابی درس ۷ از صائب تبریزی ذکر شده است:

ریشه نخل کهن سال از جوان افزون تر است بیشتر دلبستگی باشد به دنیا پیر را

۳۹- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: استدلال * علوم و فنون ادبی ۲ (درس ۷)

مفهوم مشترک دو بیت: اگر تمام دنیا به جنگ عاشق بیایند، باز هم از عشق معشوق دست برنخواهد داشت.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱: اگر دوست قصد کشتن من را داشته باشد، من مقاومت نمی کنم.

گزینه ۲: هر کس دچار غم عشق شد، روزگارش آشفته گشت.

گزینه ۳: کسی که غم عشق را نچشیده، بی خوابی من از روی اشتیاق را درک نمی کند.

۴۰- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * حیطة: استدلال * علوم و فنون ادبی ۲ (درس ۸)

صورت سؤال می گوید که باغ مانند روی دلبر، زیبا و رنگارنگ شده است و خاک مانند مشک خوش بو شده است.

بیت گزینه ۳: گیاه و زمین از جهت رنگ و بوی مانند لباس رنگی و مشک شده اند.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه های ۱ و ۲: توصیف زیبایی چهره معشوق

گزینه ۴: پر از لاله شدن زمین در زمان بهار (اشاره به بوی خوش نشده، بنابراین تناسب کمتری دارد)

علوم اجتماعی

۴۱- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: ساده * حیطة: دانش * جامعه شناسی ۲ (درس ۹)

چالش های ذاتی ریشه در عقاید و ارزش های درونی جهان اجتماعی دارند و چالش های عارضی در اثر عوامل خارجی پدید می آیند.

۴۲- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: دانش * جامعه شناسی ۲ (درس ۹)

■ چالش جهان دوقطبی از نوع چالش هایی است که درون یک فرهنگ و تمدن (فرهنگ سکولار) شکل می گیرد.

■ ضامن پیشرفت جامعه از دیدگاه نظریه پردازان لیبرال، آزادی فعالیت صاحبان سرمایه بود.

■ چالش فقر و غنا از نوع چالش های ذاتی است که ریشه در عقاید و ارزش های درون جهان غرب دارد.

۴۳- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: دانش * جامعه‌شناسی ۲ (درس ۹)

بررسی عبارتهای نادرست:

- سوسیالیسم به مالکیت خصوصی معتقد است، ولی برخلاف سرمایه‌داری آن را مطلق نمی‌داند، ولی کمونیسم به مالکیت خصوصی قائل نیست.
- مخالفان و طرفداران سرمایه‌داری طی قرن بیستم، به ترتیب بلوک شرق و غرب را شکل دادند.
- نکته: بلوک شرق شامل شوروی سابق، کشورهای اروپای شرقی و چین بود و بلوک غرب، آمریکا و اروپای غربی را دربر می‌گرفت.

۴۴- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: دانش * جامعه‌شناسی ۲ (درس ۹)

- برخی از اندیشمندان اروپایی برای حل مشکل فقر و غنا، در چارچوب ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگ جدید غرب، نظریه‌هایی ارائه دادند.
- مارکس در نیمه دوم قرن نوزدهم، لیبرالیسم اقتصادی را نقد کرد. از نظر او، چالش‌های جامعه سرمایه‌داری، فقط با یک انقلاب قابل حل بود.
- بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: درست - نادرست: نگاه مارکس جامعه‌گرایانه بود - نادرست: سوسیالیسم را مرحله‌ای انتقالی برای رسیدن به کمونیسم می‌دانست.

گزینه ۳: درست - درست - نادرست: مارکس از فردگرایی لیبرالیستی و اقتصاد سرمایه‌داری عبور می‌کرد.

گزینه ۴: درست - درست - نادرست: سوسیالیسم و کمونیسم دو رویکرد جامعه‌گرا هستند.

۴۵- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * حیطة: دانش * جامعه‌شناسی ۲ (درس ۹)

- لیبرالیسم اولیه، روابط اجتماعی ارباب-رعیتی را در هم ریخت.
- حاکمیت لیبرالیسم اقتصادی موجب آن شد که دولتمردان انگلیسی از جمله لرد جان راسل، پدربزرگ برتراند راسل فیلسوف مشهور، از هر اقدامی برای مقابله با قحطی ایرلند خودداری کنند.
- لیبرالیسم اولیه با تکیه بر شعار آزادی و به‌ویژه آزادی اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرد و عدالت را نادیده گرفت.
- بدین ترتیب، نخستین چالش که چالش فقر و غناست، در کشورهای غربی شکل گرفت.

۴۶- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: دانش * جامعه‌شناسی ۲ (درس ۹)

- چارلز دیکنز در رمان «الیور توئیست» نوانخانه‌ها و فیلسوفانی را که مدافع آن‌ها بودند، به سخره گرفت.
- آیزایا برلین در نقد لیبرالیسم اولیه از دو مفهوم آزادی مثبت و منفی سخن می‌گوید.
- از نظر توماس مالتوس، جمعیت‌شناس انگلیسی، کسانی که در فقر متولد می‌شوند، حق حیات ندارند.
- دیوید ریکاردو، اقتصاددان مخالف دولت در اقتصاد، حتی افزایش دستمزد کارگران و رفاه آنان را موجب افزایش تولید نسل آن‌ها و پیدایش مشکلات بعدی می‌داند.

نکته: توماس مالتوس، دیوید ریکاردو و جان راسل از نظریه‌پردازان لیبرالی هستند که آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند.

۴۷- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: کاربرد * جامعه‌شناسی ۲ (درس ۹)

- جوامع سوسیالیستی با دو مشکل اساسی روبه‌رو شدند ← (۱) از بین رفتن آزادی معنوی و دنیوی افراد به بهانه عدالت اقتصادی (۲) پیدایش طبقه جدید بر مدار قدرت
- چالش بلوک شرق و غرب ← چالشی جهانی بود که به یک فرهنگ تعلق داشت. بلوک شرق و غرب با دو اقتصاد و سیاست متفاوت، جهان را به دو قطب اصلی تقسیم کرده بودند.
- مخالفان سرمایه‌داری و جریان چپ ← بعدها احزاب سوسیالیستی و کمونیستی را تشکیل دادند.

۴۸- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: دانش * جامعه‌شناسی ۲ (درس ۱۰)

- از مهم‌ترین عوامل وقوع دو جنگ جهانی، رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری بود. دو جنگ جهانی، با درگیری کشورهای اروپایی آغاز شد. هیچ‌یک از این دو جنگ، منشأ دینی نداشت و ظاهر مذهبی و دینی نیز به خود نگرفت. طرف‌های درگیر در این دو جنگ، در قالب اندیشه‌های ناسیونالیستی، لیبرالیستی و سوسیالیستی، رفتار خود را توجیه می‌کردند. این دو جنگ ریشه در فرهنگ غرب داشتند. با این همه، دو جنگ اول و دوم به کشورهای اروپایی و غربی محدود نشدند، بلکه همه جهان را درگیر خود ساختند. بعد از جنگ جهانی دوم نیز، صلحی پایدار برقرار نشد.
- بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: درست - درست - نادرست: بعد از جنگ جهانی دوم صلحی پایدار برقرار نشد.

گزینه ۲: درست - نادرست: بعد از جنگ جهانی دوم صلحی پایدار برقرار نشد - نادرست: از مهم‌ترین عوامل وقوع این دو جنگ، رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری بود.

گزینه ۴: درست - نادرست: با درگیری کشورهای اروپایی آغاز شدند - نادرست: از مهم‌ترین عوامل وقوع این دو جنگ، رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری بود.

۴۹- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * حیطة: دانش * جامعه‌شناسی ۲ (درس ۱۰)

- بحران موشکی کوبا، جهان را تا آستانه جنگ جهانی سوم پیش برد؛ در این بحران ناوهای شوروی و آمریکا در آب‌های کوبا به‌صورت هم‌زمان حضور پیدا کردند.
- جنگ ویتنام جهانی‌ترین جنگ قرن بیستم نام گرفت. این جنگ زمانی آغاز شد که آتش جنگ کره به‌تازگی خاموش شده بود. در این دو جنگ، نیروهای آمریکا و شوروی در برابر یکدیگر صف‌آرایی کردند.

۵۰- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * حیطة: دانش * جامعه‌شناسی ۲ (درس ۱۰)
نظریه جنگ تمدن‌ها که ساموئل هانتینگتون آن را مطرح کرد، نظریه‌ای بود که عملیات نظامی قدرت‌های غربی در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیرغربی را توجیه می‌کرد. هانتینگتون از آخرین مرحله درگیری‌ها در جهان معاصر با عنوان جنگ تمدن‌ها یاد می‌کند. از نظر او در این مرحله، رقابت و درگیری، بین فرهنگ‌ها و تمدن‌های بزرگ به‌جای دولت-ملت‌ها به وقوع خواهد پیوست و در این میان، فرهنگ اسلامی بزرگ‌ترین تهدید برای غرب است.

۵۱- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: ساده * حیطة: دانش * جامعه‌شناسی ۲ (درس ۱۰)
مفاهیم شمال و جنوب عمدتاً بعد از جنگ جهانی دوم به‌کار گرفته شد، زیرا برخی اندیشمندان معتقد بودند که چالش اصلی بین بلوک شرق و غرب نیست، بلکه چالش اصلی بین کشورهای غنی و فقیر است.

۵۲- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * حیطة: دانش * جامعه‌شناسی ۲ (درس ۱۰)
■ مراد از جهان اول، کشورهای سرمایه‌داری بلوک غرب است و منظور از جهان دوم، کشورهایی است که در کانون بلوک شرق قرار داشتند. جهان سوم، کشورهای دیگری هستند که خارج از این دو بلوک قرار داشته و تحت نفوذ آن‌ها بوده‌اند.
■ به کشورهای صنعتی و ثروتمند، کشورهای توسعه‌یافته نیز گفته می‌شود و به کشورهای دیگر (هنگامی که با آن‌ها مقایسه می‌شوند) کشورهای عقب‌مانده، توسعه‌نیافته یا در حال توسعه می‌گویند.
■ اصطلاح مرکز و پیرامون به نقش مرکزی کشورهای ثروتمند و صنعتی اشاره دارد.
■ اصطلاح توسعه‌یافته و توسعه‌نیافته به این نکته اشاره دارد که کشورهای توسعه‌یافته، الگوی کشورهای دیگرند و سایر کشورها باید مسیر آن‌ها را ادامه دهند.

۵۳- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: دانش * جامعه‌شناسی ۲ (درس ۱۰)
اصطلاح استعمارگر و استعمارزده را کسانی به‌کار می‌برند که چالش و نزاع بین کشورهای غنی و فقیر را به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌کنند و به ابعاد فرهنگی آن نیز توجه دارند. از نظر این گروه، مشکل کشورهای فقیر نه فقط ضعف اقتصادی و صنعتی، بلکه خودباختگی فرهنگی آن‌هاست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: استعمارگر و استعمارزده - مرکز و پیرامون

گزینه ۳: مرکز و پیرامون - شمال و جنوب

گزینه ۴: استعمارگر و استعمارزده - مرکز و پیرامون

۵۴- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: دانش * جامعه‌شناسی ۲ (درس‌های ۹ و ۱۰)
■ مارکس و مارکسیست‌ها طبقه و نظام طبقاتی را محصول سرمایه‌داری می‌دانستند و به آن انتقاد داشتند.
■ بیشتر کشورهای صنعتی و ثروتمند در نیم‌کره شمالی زمین و اغلب کشورهای فقیر در نیم‌کره جنوبی قرار دارند.
■ جهان سوم، کشورهایی را شامل می‌شد که خارج از دو بلوک شرق و غرب قرار داشته و تحت نفوذ آن‌ها بودند.
■ تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، جنگ سرد بین دو بلوک شرق و غرب به همراه جنگ گرم بین مناطق پیرامونی آن دو ادامه یافت.

۵۵- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * حیطة: دانش * جامعه‌شناسی ۲ (درس‌های ۹ و ۱۰)

■ بلوک شرق شامل شوروی سابق، کشورهای اروپای شرقی و چین بود.

■ در جنگ جهانی اول برای اولین بار از سلاح‌های شیمیایی استفاده شد.

■ وقوع دو جنگ جهانی در نیمه اول قرن بیستم، خطا بودن نظریه کنت را نشان می‌دهد.

■ جنگ ویتنام زمانی آغاز شد که آتش جنگ کره به تازگی خاموش شده بود.

روان‌شناسی

۵۶- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: استدلال * روان‌شناسی (درس ۵)
ناتوانی در حل مسئله، وضعیت عاطفی ناخوشایندی را ایجاد می‌کند که «ناکامی» نام دارد. ناکامی‌های مکرر پیامدهای ناگواری به‌دنبال دارد. بسیاری از افرادی که احساس شکست (ناکامی) می‌کنند، مشکلات عاطفی جدی ندارند، بلکه مهارت‌های حل مسئله را نمی‌دانند. ناکامی باعث پرخاشگری می‌شود. هر قدر شهروندان جامعه از مهارت‌های حل مسئله آگاه باشند، احتمال استفاده از روش‌های تهاجمی و پرخاشگری کمتر خواهد بود. در واقع آموزش مهارت‌های حل مسئله باعث می‌شود فرد دچار ناکامی شود و در نتیجه پرخاشگری کاهش یابد.

آموزش مهارت‌های حل مسئله ← احساس ناکامی کمتر ← کاهش پرخاشگری

۵۷- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: استدلال * روان‌شناسی (درس ۵)

یکی از هدف‌های مهم نظام تعلیم و تربیت پرورش افرادی است که بتوانند بر مسائل و مشکلات خود در زندگی روزمره غلبه کنند. هدف از تمرین‌های مختلف آموزشی فقط دستیابی به راه‌حل آن مسئله نیست، بلکه هدف آن است که در اثر حل مسئله به اصول و قوانینی دست یابیم که در موقعیت‌های دیگر هم قابل استفاده باشد.

بقیه گزینه‌ها ممکن است اتفاق بیفتند، ولی مربوط به اهداف آموزش و پرورش نیست.

۵۸- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: ساده * حیطة: دانش * روان‌شناسی (درس ۵)

تفکر کاملاً آگاهانه است؛ فردی که مشغول اندیشیدن درباره یک موضوع است به آنچه می‌اندیشد و نیز به روش تفکر خود، آگاهی کامل دارد. هرچه اطلاعات بیشتری در حافظه داشته باشیم برای تفکر آمادگی بیشتری خواهیم داشت، اما برخورداری از حافظه قوی لزوماً به معنای داشتن تفکر قوی و رسیدن به آن نیست. همچنین اطلاعات حافظه به این دلیل ارزشمند است که می‌تواند تفکر ما را بسازد و نه برعکس.

۵۹- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: ساده * حیطة: دانش * روان‌شناسی (درس ۵)

زمانی احساس مسئله می‌کنیم که بدانیم هدف چیست. وقتی هدف روشن نباشد، درک از مسئله ناقص خواهد بود. یکی از دلایل اینکه برخی از افراد راه‌حل مسئله را نمی‌دانند این است که «هدف» را به‌صراحت تعریف نکرده‌اند.

از طرف دیگر زمانی با مسئله مواجه می‌شویم که امکانات ما محدود باشد. بسیاری از افراد توانایی‌های خود را نمی‌شناسند. عدم‌شناسایی دقیق توانمندی‌ها باعث استفاده از راه‌حل‌های غیرمنطقی می‌شود.

۶۰- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: ساده * حیطة: کاربرد * روان‌شناسی (درس ۵)

مسئله‌هایی که در علوم انسانی با آن‌ها مواجه هستیم عمدتاً از نوع «بد تعریف شده» هستند، درحالی‌که مسئله‌های علوم دیگر این‌گونه نیستند. مورد «الف» مربوط به علوم انسانی و از نوع خوب تعریف نشده است؛ چون ابهام‌های زیادی دارد، اقدامات مشخص و استاندارد در دست نیست و امکان تضمین دستیابی یا عدم دستیابی به هدف وجود ندارد، اما موارد «ب» و «ج» از مسائل خوب تعریف شده هستند و اقدامات مشخصی برای آن‌ها وجود دارد.

۶۱- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * حیطة: کاربرد * روان‌شناسی (درس ۵)

مسئله میترا کسب توانایی داستان‌نویسی است (مرحله اول). راهکاری که به‌کار گرفته، رفتن به کلاس داستان‌نویسی و نوشتن دائمی زیر نظر استاد است (مرحله دوم). بعد از مدتی او در مسابقات داستان‌نویسی شرکت می‌کند تا در مقایسه با دیگران میزان پیشرفت و توانمندی‌هایش مشخص شود (مرحله سوم) و بر این اساس استاد به او توصیه می‌کند در کنار نوشتن، بیشتر مطالعه کند (مرحله چهارم). در واقع میترا روش قبلی خود را بهبود بخشیده و راهکار دیگری اضافه کرده است. پس بازبینی و اصلاح راه‌حل صورت گرفته است.

نکته: وقتی راهکار قبلی را ادامه می‌دهیم ولی در آن تغییراتی ایجاد می‌کنیم مثلاً مواردی را به آن اضافه یا از آن کم می‌کنیم، مرحله «بازبینی و اصلاح راه‌حل» را انجام داده‌ایم. ولی اگر راهکار قبلی را متوقف کنیم و راهکار کاملاً جدیدی را انتخاب کنیم، مرحله «انتخاب راه‌حل‌های جایگزین» را انجام داده‌ایم.

۶۲- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * حیطة: استدلال * روان‌شناسی (درس ۵)

اثر انتقال: تجربه گذشته بر توانایی ما در حل مسئله تأثیر می‌گذارد. کسی که روش‌های حل مسئله را می‌داند در موقعیت‌های جدید از آن‌ها برای حل مسئله استفاده می‌کند. در تفکر همگرا، افراد بیشتر از یادگیری گذشته‌شان بهره می‌گیرند و پاسخ‌های معمولی می‌دهند.

نوع نگاه به مسئله: نوع نگاه دانشمندان به مسائل با افراد عادی بسیار متفاوت است و به همین علت آن‌ها قادر به اکتشافات و اختراعات زیادی در رابطه با مسائل پیش‌آمده هستند. افراد خلاق به دلیل نوع نگاه متفاوتشان به مسائل یا همان «تفکر واگرا» مسائل را به گونه‌ای متفاوت می‌بینند و پاسخ‌های جدید می‌دهند.

۶۳- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: دانش * روان‌شناسی (درس ۵)

بررسی سؤالات به ترتیب:

سؤال «اول»: روش شروع از آخر بیشتر در حل مسائل ریاضی کاربرد دارد. البته مسائل ریاضی چون فرمول‌ها و مراحل مشخصی دارند، از طریق روش تحلیلی هم حل می‌شوند، ولی چون در سؤال «سرعت بیشتر» مطرح شده، روش شروع از آخر که یکی از روش‌های اکتشافی است، پاسخ بهتری است. فراموش نکنید که روش‌های اکتشافی در حداقل زمان ما را به راه‌حل می‌رسانند، ولی روش‌های تحلیلی زمان‌بر هستند.

سؤال «دوم»: مراحل روش بارش مغزی عبارتند از: ۱) تعریف مسئله ۲) ارائه راه‌حل‌های مختلف ۳) ارائه معیارهایی برای داوری ۴) انتخاب بهترین راه‌حل بر اساس معیارهای ارائه شده

سؤال «سوم»: اگر به هر دلیلی قادر به استفاده از روش تحلیلی نبودید، بعد از استفاده از روش‌های اکتشافی برای اطمینان صددرصدی، استفاده از روش‌های تحلیلی مفیدتر است.

نکته: در مرحله سوم بارش مغزی معیارهایی را برای داوری و ارزیابی راه‌حل‌ها قرار می‌دهیم. در مرحله سوم از مراحل حل مسئله نیز به ارزیابی راه‌حل اجرا شده می‌پردازیم.

۶۴- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * حیطة: کاربرد * روان‌شناسی (درس ۵)

بررسی عبارات به ترتیب:

عبارت اول: نادرست؛ روش این فرد روش اکتشافی (از نوع خرد کردن) است، زیرا مبتنی بر نظر شخصی خود اوست و به فرد متخصص یا مرکز درمانی مراجعه نکرده است و نمی‌توان تضمین کرد که به هدف می‌رسد.

عبارت دوم: نادرست؛ این فرد متوجه شده که باید ترک اعتیاد کند (مرحله اول: تشخیص مسئله) و برای این هدف مسئله خود را به چهار بخش تقسیم کرده است (مرحله دوم: به کارگیری راه حل مناسب). پس از پایان دوره اول، با بررسی شرایط فیزیکی و روانی اثربخشی روش خود را مورد ارزیابی قرار داده پس در مرحله سوم از مراحل حل مسئله یعنی ارزیابی راه حل قرار دارد.

عبارت سوم: درست؛ مسئله ترک اعتیاد یک مسئله خوب تعریف نشده است، زیرا اعتیاد افراد علل مختلف دارد و بسیار پیچیده است و نمی توان از طریق روش های استاندارد و یکسان، آن را به صورت تضمینی برطرف کرد.

عبارت چهارم: نادرست؛ وقتی فردی در حال حل مسئله است، کاملاً درگیر موضوع است و به آنچه انجام می دهد آگاهی کامل دارد؛ به همین دلیل حل مسئله یک فرایند و جریان تحت کنترل است. محدود بودن توانمندی ها این موضوع را خدشه دار نمی کند.

۶۵- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: استدلال * روان شناسی (درس ۵)

عبارت «اول»: تجربه گذشته بر توانایی ما در حل مسئله تأثیر می گذارد، ولی همیشه راه حل را آسان نمی کند. در این مثال هم تعمیرکار علی رغم داشتن تجارب گذشته نتوانسته مسئله را حل کند؛ در واقع علت عدم موفقیت او پیروی صرف از تجربه گذشته و عدم بازبینی آن بوده است. بنابراین قسمت «اول» در گزینه های ۳ و ۴ درست هستند.

عبارت «دوم»: هدف از تمرین های مختلف آموزشی فقط دستیابی به راه حل آن مسئله خاص نیست، بلکه این صرفاً یک هدف اولیه است و هدف اصلی آن است که در اثر حل مسئله به اصول و قوانینی دست یابیم که در موقعیت های دیگر هم قابل استفاده باشد (هدف دوم و نهایی). زمانی که دانش آموز با استفاده از فرمول های کتاب درسی که در کلاس آن ها را آموخته به سوالات آزمون کلاسی پاسخ می دهد، در راستای همان هدف اول یعنی تسلط به راه حل مسائل خاص عمل کرده است. ضمناً مسائل ریاضی که از طریق فرمول های مشخصی حل می شوند، روش تحلیلی حل مسئله به حساب می آیند. بنابراین قسمت «دوم» در گزینه های ۱ و ۴ درست هستند.

عبارت «سوم»: وقتی سماجت بر حل مسئله برای مدت زمانی نادیده گرفته می شود، عواملی که مانع حل آن مسئله هستند، فراموش می شوند. در نتیجه هنگام مراجعه مجدد و با نبود عواملی که مانع حل مسئله می شدند، حل مسئله محقق می شود. به این موضوع اثر نهفتگی گفته می شود. بنابراین قسمت «سوم» در گزینه های ۳ و ۴ درست هستند.

نکته: اگرچه کتاب درسی اهداف نظام تعلیم و تربیت را به موارد یک و دو صراحتاً تقسیم نکرده است، ولی باید توجه داشت که تا آموزش های اولیه درسی داده نشود و دانش آموز توانایی حل تمرین های مسائل خاص را به دست نیاورد، دستیابی به هدف دوم امکان پذیر نیست. بنابراین حل مسائل درسی خاص، هدف اولیه از تمرین های آموزشی است و حل مسائل زندگی روزمره و دستیابی به اصول و قوانین کلی حل مسئله، هدف نهایی و مهم تر از انجام تمرین های آموزشی است.

۶۶- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: دانش * روان شناسی (درس ۶)

اولویت های یک تصمیم گیری می تواند شامل همه گزینه های احتمالی باشد؛ به عبارت دیگر هر اولویتی فرد تصمیم گیرنده را به مقصد می رساند، ولی ممکن است اولویت مطلوب نباشد؛ در حالی که در حل مسئله ممکن است راه حل های مختلفی داشته باشیم، ولی فقط یک راه است که ما را به حل مسئله می رساند.

۶۷- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: کاربرد * روان شناسی (درس ۶)

ناخدا در این تصمیم با گزینه های زیادی روبه رو است و ابعاد مختلف اخلاقی، انسانی، فنی و... را باید در مورد هر یک از آن ها در نظر بگیرد. ضمناً نسبت به هیچ کدام از راه حل ها اطمینان ندارد؛ بنابراین تصمیم او مهم، پیچیده و دشوار است.

۶۸- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: ساده * حیطة: دانش * روان شناسی (درس ۶)

دشواری یک تصمیم گیری تابع توانمندی ها، نگرش ها و تجربیات شخصی است. در برخی از تصمیم گیری ها همه افراد یکسان عمل می کنند، اما در آن دسته از تصمیم گیری هایی که بعد شخصی دارد، هر فردی متناسب با ویژگی های خودش تصمیم می گیرد.

۶۹- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: کاربرد * روان شناسی (درس ۶)

بررسی عبارات:

عبارت «اول»: مزایا؛ سیاوش روزانه تمرین می کند که در مسابقات مدال آورد، بنابراین تصمیم او به دلیل سودمندی مورد انتظار یا به دست آوردن مزایا است.

عبارت «دوم»: خطر؛ پرهام نگران از دست دادن دوستانش است و نمی خواهد در این زمینه ریسک کند. پس ملاک او خطر است.

عبارت «سوم»: هزینه (هزینه های قبلی)؛ سمیرا کالای تاریخ مصرف گذشته خریده و تصمیم درست این است که آن را یا دور بیندازد یا به مغازه دار مرجوع کند، ولی به دلیل هزینه (وقتی که صرف کرده است)، به استفاده از آن ادامه می دهد.

۷۰- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: کاربرد * روان شناسی (درس ۶)

در گزینه ۲، مهیار رستورانی را انتخاب کرده که در عین خوشمزه بودن قیمت مناسبی دارد، در حالی که در سایر گزینه ها افراد هزینه را مهم ترین عامل در نظر نگرفته اند و به دنبال کم کردن هزینه ها نیستند.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱: کامیار وسیله نقلیه ای را انتخاب کرده که هزینه زیادی دارد، پس هزینه برای او مهم نیست، بلکه سریع بودن و راحت بودن مهم تر است.

گزینه ۳: کورش خانه ای را انتخاب کرده که اجاره بالایی دارد و ملاک تصمیم گیری اش برآورده کردن توقعات همسرش بوده است، نه کاهش هزینه ها.

گزینه ۴: برای سهیل قیمت موبایل اهمیت زیادی ندارد و به دنبال یک گوشی با بیشترین مزایا است.

زبان عربی

- ۷۱- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: ساده * حیطة: دانش * عربی، زبان قرآن ۲ (درس ۴)
 أنفقوا: انفاق کنید (رد گزینه ۱) // مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ: از آنچه روزی تان دادیم (رد گزینه های ۳ و ۴) // أن يَأْتِي يَوْمٌ: که روزی بیاید (رد گزینه های ۳ و ۴) // لا يَبِيعُ فِيهِ وَ لا خَلَّةٌ: در آن نه فروشی هست و نه دوستی ای (رد گزینه های ۱ و ۳)
- ۷۲- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: دانش * عربی، زبان قرآن ۲ (درس ۴)
 مِنْ أَخْلَاقِ الْجَاهِلِ: از اخلاق نادان (رد گزینه های ۱ و ۳) // قَبْلَ أَنْ يَسْمَعَ: قبل از اینکه بشنود (رد سایر گزینه ها) // قَبْلَ أَنْ يَفْهَمَ: قبل از اینکه بفهمد (رد گزینه های ۱ و ۴) // الْحُكْمَ بِمَا لَا يَعْلَمُ: حکم کردن به آنچه نمی داند (رد سایر گزینه ها)
- ۷۳- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: کاربرد * عربی، زبان قرآن ۲ (درس ۵)
 أَخَذَ ... يُنَادِي: شروع به صدا زدن کرد (رد گزینه های ۲ و ۴) // الرَّجُلِ: مرد (معرفه است) (رد گزینه های ۲ و ۴) // لِأَنَّ: زیرا، چرا که (رد گزینه ۴) // كَادَ يَغْرُقُ: نزدیک بود غرق شود (رد گزینه ۳) // أَسْرَعَ بَعْضَ الشَّبَابِ إِلَيْهِ: برخی جوانان به سوی او شتافتند (رد گزینه های ۲ و ۳) // وَلَكِنْ بَعْضُهُمْ: ولی بعضی از آن ها (رد گزینه های ۳ و ۴) // لَمْ يَلْتَفِتُوا إِلَيْهِ: به او توجهی نکردند (رد سایر گزینه ها)
- ۷۴- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: ساده * حیطة: کاربرد * عربی، زبان قرآن ۲ (درس ۴)
 كَلِمَاتٌ كَثِيرَةٌ: کلمات زیادی (رد گزینه ۲) // قَدْ نُقِلَتْ: منتقل شده اند (رد گزینه ۳) // مِنَ الْعَرَبِيَّةِ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ: از عربی به فارسی (رد گزینه های ۱ و ۳) // نَسْتَفِيدُ: استفاده می کنیم (رد گزینه های ۲ و ۳) // حَوَارَاتِنَا الْيَوْمِيَّةِ: گفت و گوهای روزانه مان (رد گزینه های ۲ و ۳)
- ۷۵- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: کاربرد * عربی، زبان قرآن ۲ (درس ۴)
 إِزْدَادٌ: افزایش یافت، زیاد شد (رد گزینه های ۳ و ۴) // حِينَ: هنگامی که (رد گزینه ۲) // كَانِ لـ...: داشت (رد گزینه های ۲ و ۴)
- ۷۶- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * حیطة: کاربرد * عربی، زبان قرآن ۲ (درس ۴)
 شكل صحيح ترجمه گزینه ۲: «و الفاظ فارسی زیادی به سبب تجارت به عربی منتقل شد (شدند)!»
- ۷۷- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: دانش * عربی، زبان قرآن ۲ (درس های ۴ و ۵)
 ترجمه عبارت سؤال: «مرد خیانتش به دوستش را پنهان کرد و درباره آن با او سخن نگفت؛ پس اختلاف میانشان شدت گرفت؛ پس دوست گفت: کارهای بدت را درست بگردان (اصلاح کن)!»
 بررسی گزینه ها:
 گزینه ۱: «أَضْمَرَ وَ أَخْفَى: پنهان کرد» مترادف هستند.
 گزینه ۲: «حَدَّثَ وَ كَلَّمَ: سخن گفت» مترادف هستند.
 گزینه ۳: «اِشْتَدَّتْ: شدت گرفت» و «قَلَّ: کم شد» متضاد هستند.
 گزینه ۴: «أَصْلَحَ: درست بگردان» و «أَحْسِنُ: نیکی کن» مترادف نیستند.
- ۷۸- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: کاربرد * عربی، زبان قرآن ۲ (درس ۴)
 ترجمه گزینه ۲: «قطعه پارچه ای که روی تخت قرار داده می شود!» ← الدَّبِيَّاجُ: ابریشم (کلمه مناسب برای این توضیح، «الشَّرْشَفُ: ملحفه» است.)
- ۷۹- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: استدلال * عربی، زبان قرآن ۲ (درس ۴)
 ترجمه آیه عبارت سؤال: «چه بسا چیزی را ناخوش می دارید، درحالی که آن برای شما بهتر است.»
 ترجمه و بررسی گزینه ها:
 گزینه ۱: خیر در آن چیزی است که اتفاق افتد، اگرچه برای ما غیرمحبوب باشد!
 گزینه ۲: در کار خیر نباید استخاره کرد و باید آن را انجام داد!
 گزینه ۳: ای کسانی که ایمان آورده اید، از خدا پروا کنید و همراه راستگویان باشید.
 گزینه ۴: دور از دیده، دور از قلب است!
- ۸۰- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: کاربرد * عربی، زبان قرآن ۲ (درس ۴)
 اسم های نکره در گزینه ها:
 گزینه ۱: رَجُلٌ - مؤمِنٌ - مسجدًا - کبیراً - بَلَدٌ (۵ اسم نکره)
 گزینه ۲: عَامِلٌ - بَسِيطٌ - قَاضٍ - عَادِلٌ (۴ اسم نکره)
 گزینه ۳: نَبِيًّا - صَالِحًا - قَرِيَّةً (۳ اسم نکره)
 گزینه ۴: حَادِدٌ - قِصَصًا - جَمِيلَةً - سَاعَةً (۴ اسم نکره)
 توجه کنید که کلمه «سَعِيدٌ» در گزینه ۴ اسم علم است و نکره نیست.

- ۸۱- پاسخ: گزینه ۱
▲ مشخصات سؤال: ساده * حیظه: کاربرد * عربی، زبان قرآن ۲ (درس ۴)
«قابوس» معرفه به علم است.
در سایر گزینه‌ها اسامی حیوانات «أفراساً، السنجاب، الثعلب» معرفه به علم محسوب می‌شوند.
- ۸۲- پاسخ: گزینه ۳
▲ مشخصات سؤال: دشوار * حیظه: کاربرد * عربی، زبان قرآن ۲ (درس ۴)
بررسی گزینه‌ها:
گزینه ۱: فاعل، «المعلم» است که معرفه می‌باشد؛ اما مفعول، «طفلاً» است که نکره می‌باشد.
گزینه ۲: فاعل، «الطلاب» است که معرفه می‌باشد؛ اما مفعول در این عبارت وجود ندارد.
گزینه ۳: فاعل، «المدير» است که معرفه می‌باشد؛ و مفعول، «الطلاب» است که آن نیز معرفه می‌باشد.
گزینه ۴: فاعل، «الفلاح» است که معرفه می‌باشد؛ اما مفعول، «شجرتین» است که نکره می‌باشد.
- ۸۳- پاسخ: گزینه ۴
▲ مشخصات سؤال: ساده * حیظه: کاربرد * عربی، زبان قرآن ۲ (درس ۴)
در گزینه ۴ «لَنْ يَنْجَحَ» یعنی «موفق نخواهد شد». («لَنْ» به اضافه فعل مضارع به معنی آینده منفی است.)
- ۸۴- پاسخ: گزینه ۴
▲ مشخصات سؤال: دشوار * حیظه: کاربرد * عربی، زبان قرآن ۲ (درس ۴)
ترجمه گزینه‌ها با حروف مقابلشان:
گزینه ۱: این کتاب را می‌خوانم تا با آن، متن‌های دشوار را بفهمم!
گزینه ۲: این دارو را می‌خورم تا بیشتر به بیماری دچار نشوم!
گزینه ۳: با تو نخواهم رفت؛ زیرا هرگز به تو اعتماد نمی‌کنم!
گزینه ۴: از تو می‌خواهم اگر این کارت را برایم عوض کنی ای برادر عزیزم! (در این عبارت، «إِنْ» اگر «معنی نمی‌دهد. به جای آن باید از واژه «أَنْ» که «استفاده کنیم».)
- ۸۵- پاسخ: گزینه ۴
▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیظه: کاربرد * عربی، زبان قرآن ۲ (درس ۴)
در گزینه ۴ «يُحاولن: تلاش می‌کنند» مضارع اخباری است و «تهذيب» مصدر باب «تفعیل» است، نه فعل مضارع فعل‌های مضارع التزامی در سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: آن تکرهوا (که ناپسند بدانید)
گزینه ۲: إِنْ تُشاركوا (فعل شرط: اگر شرکت بکنید)
گزینه ۳: حَتَّى تُتفقوا (تا اتفاق بکنید)

تاریخ

- ۸۶- پاسخ: گزینه ۴
▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیظه: کاربرد * تاریخ ۲ (درس ۹)
جنبش‌های ضد خلافت در ایران، مأمون را متوجه این نکته کرد که باید تغییری در شیوه اداره قلمرو خلافت ایجاد کند؛ از این‌رو حکومت خراسان را به ظاهر، سردار ایرانی خود سپرد.
- ۸۷- پاسخ: گزینه ۳
▲ مشخصات سؤال: دشوار * حیظه: کاربرد * تاریخ ۲ (درس ۱۰)
توسعه قلمرو سلجوقیان در آسیای صغیر، موجب مهاجرت قبایل و طوایف ترک به آن منطقه و تغییر وضعیت سیاسی و فرهنگی در این ناحیه شد.
- ۸۸- پاسخ: گزینه ۴
▲ مشخصات سؤال: دشوار * حیظه: کاربرد * تاریخ ۲ (درس ۹)
مهم‌ترین پیامد سیاسی ظهور حکومت‌های ایرانی، کاهش و زوال تدریجی سلطه سیاسی - نظامی خلفای عباسی بر ایران بود.
- ۸۹- پاسخ: گزینه ۳
▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیظه: کاربرد * تاریخ ۲ (درس ۱۰)
از جمله حوادث مهم دوران حکومت محمود غزنوی، لشکرکشی‌های پی‌درپی وی به هند بود. او به بهانه جهاد در راه خدا بارها به هند حمله کرد؛ در حالی که هدف و انگیزه‌اش از این حملات دستیابی به ثروت فراوان هند از طریق غارت معابد و پرستشگاه‌های آن سرزمین بود. در نتیجه این حملات، دین اسلام و زبان فارسی به شبه قاره هند راه یافت و گسترش پیدا کرد.
- ۹۰- پاسخ: گزینه ۲
▲ مشخصات سؤال: دشوار * حیظه: کاربرد * تاریخ ۲ (درس ۱۰)
بررسی سایر موارد:
ج) سلجوقیان طایفه‌ای از ترکان بودند که پس از گرویدن به اسلام، نخست در ماوراءالنهر و سپس در خراسان مستقر شدند.
د) با پیروزی تکش خوارزمشاهی بر آخرین سلطان سلجوقی، حکومت سلجوقیان منقرض شد و خوارزمشاهیان قدرت را به دست گرفتند.
ه) توسعه قلمرو سلجوقیان در آسیای صغیر، موجب مهاجرت قبایل و طوایف ترک به آن منطقه و تغییر وضعیت سیاسی و فرهنگی این ناحیه شد.

- ۹۱- پاسخ: گزینه ۱
▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: کاربرد * تاریخ ۲ (درس ۹)
تأسیس حکومت‌های ایرانی در سده سوم هجری، سرآغازی بر توجه و حمایت رسمی از زبان و ادب فارسی بود.
- ۹۲- پاسخ: گزینه ۳
▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: کاربرد * تاریخ ۲ (درس ۱۰)
خلیفه عباسی که در آن زمان درصدد احیای قدرت سیاسی و نظامی خود بود، از تأیید حکومت خوارزمشاهیان خودداری کرد.
- ۹۳- پاسخ: گزینه ۲
▲ مشخصات سؤال: دشوار * حیطة: کاربرد * تاریخ ۲ (درس ۱۰)
مدارس نظامیه به همت خواجه نظام‌الملک توسی در شهرهای مهمی چون بغداد، اصفهان و نیشابور ساخته شدند و قاهره جزء این شهرها نبود.
- ۹۴- پاسخ: گزینه ۴
▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: کاربرد * تاریخ ۲ (درس ۹)
طاهریان و سامانیان، در مواردی با دشمنان خلافت مانند علویان طبرستان و خوارج در سیستان سرستیز داشتند.
- ۹۵- پاسخ: گزینه ۲
▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: کاربرد * تاریخ ۲ (درس ۹)
بررسی گزینه‌ها:
۱) سامانیان و طاهریان رابطه دوستانه با خلافت عباسی داشتند و از خلیفه اظهار اطاعت داشتند.
۲) علویان طبرستان دارای رابطه خصومت‌آمیز با خلفای عباسی بودند، چرا که خلافت را حق خود می‌دانستند.
۳) رابطه صفاریان و عباسیان دارای فراز و نشیب بود. در زمان یعقوب لیث، جنگ درگرفت، اما عمرو لیث اظهار اطاعت کرد، هرچند که این امر مانع از کشته شدن وی نشد.
۴) رابطه زیاریان با عباسیان نیز دارای فراز و نشیب زیادی بود.
۵) رابطه آل‌بویه با عباسیان نسبت به سایر حکومت‌ها متفاوت بود. احمد یکی از مؤسسان آل بویه، بغداد را تسخیر کرد، اما خلافت را از بین نبرد با توجه به این توضیحات، عبارات ۱، ۲ و ۴ درست است.

جغرافیا

- ۹۶- پاسخ: گزینه ۴
▲ مشخصات سؤال: ساده * حیطة: دانش * جغرافیا ۲ (درس ۷)
دره سیلیکون (سیلیکون ولی) از اولین و مهم‌ترین نواحی صنایع نو و دارای فناوری پیشرفته در جهان است و به آن قلب صنایع فضای مجازی جهان نیز می‌گویند. این دره در جنوب شرقی سانفرانسیسکو در ایالت کالیفرنیا قرار دارد و نام آن از تعداد زیادی شرکت‌های تولیدکننده تراشه‌های سیلیکونی که اولین بار در این منطقه مستقر شده‌اند، گرفته شده است.
- ۹۷- پاسخ: گزینه ۲
▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: دانش * جغرافیا ۲ (درس ۷)
ایالات متحده آمریکا حدود ۴۰ درصد ذرت جهان را تولید می‌کند.
- ۹۸- پاسخ: گزینه ۲
▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: کاربرد * جغرافیا ۲ (درس ۷)
فعالیت نوع دوم شامل فعالیت‌هایی است که طی آن‌ها مواد و منابع اولیه در کارخانه‌ها تغییر شکل می‌یابند و به کالا تبدیل می‌شوند. مانند تولید انواع کالاهایی که در زندگی روزانه از آن‌ها استفاده می‌کنیم. (صنعت)
- ۹۹- پاسخ: گزینه ۳
▲ مشخصات سؤال: دشوار * حیطة: کاربرد * جغرافیا ۲ (درس ۷)
از نظر کارشناسان محیط‌زیست، در کشت تک‌محصولی، خطر فرسایش و ضعیف شدن خاک زیاد است. به علاوه استفاده مداوم و زیاد از کودها و آفت‌کش‌های شیمیایی در این مزارع نیز به محیط‌زیست این نواحی آسیب می‌رساند.
- ۱۰۰- پاسخ: گزینه ۳
▲ مشخصات سؤال: ساده * حیطة: دانش * جغرافیا ۲ (درس‌های ۷ و ۸)
الف) شرکت‌های چندملیتی با احداث کارخانه یا شرکت در کشورهای دیگر از منابع طبیعی آن نواحی استفاده می‌کنند.
- ۱۰۱- پاسخ: گزینه ۳
▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: دانش * جغرافیا ۲ (درس ۸)
شاخص توسعه انسانی سه عامل را دربر می‌گیرد:
۱) درآمد و رفاه
۲) امید به زندگی یا متوسط طول عمر
۳) سواد و آموزش
- ۱۰۲- پاسخ: گزینه ۱
▲ مشخصات سؤال: ساده * حیطة: دانش * جغرافیا ۲ (درس ۸)
حمل‌ونقل دریایی به دلیل پایین‌تر بودن هزینه‌ها با وجود وزن زیاد کالاهای جابه‌جا شده و نیز قابلیت جابه‌جایی کالا تا مسافت‌های دوردست، بر دیگر شیوه‌های حمل‌ونقل برتری دارد.
- ۱۰۳- پاسخ: گزینه ۲
▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: دانش * جغرافیا ۲ (درس ۸)
در بین کشورهای صادرکننده مواد خام و منابع انرژی، برخی کشورهای صادرکننده نفت و گاز برای دفاع از منافع خود و جلوگیری از آسیب‌پذیری ناشی از کاهش قیمت نفت در بازار جهانی، با یکدیگر متحد شده و سازمان «اوپک» را به‌وجود آورده‌اند.

- ۱۰۴- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: ساده * حیطة: دانش * جغرافیا ۲ (درس ۸)
بررسی گزینه‌های نادرست:
گزینه ۱: کشورهای مرکز مواد خام و ارزان قیمت را از کشورهای پیرامون می‌خرند.
گزینه ۳: ویژگی کشورهای مرکز است.
گزینه ۴: نادرست است؛ کشورهای نیمه پیرامون نقش واسطه بین کشورهای پیرامون. مرکز را ایفا می‌کنند و نسبت به کشورهای پیرامون دارای ساختار قوی اقتصادی و اجتماعی هستند.

- ۱۰۵- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: دانش * جغرافیا ۲ (درس ۸)
بررسی موارد نادرست:
الف) ایجاد مناطق آزاد تجاری درست است نه محدود کردن آن.
ج) واردات برخی کالاها در دوره زمانی خاص محدود یا ممنوع می‌شود.
ه) اخذ وام از صندوق بین‌المللی پول ارتباطی با این موضوع ندارد.

فلسفه

- ۱۰۶- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: ساده * حیطة: دانش * فلسفه ۱ (درس ۷)
عقل اگر صرفاً از یافته‌های خودش استفاده کند، شناخت عقلی حاصل می‌شود و اگر از یافته‌های حسی بهره ببرد، می‌تواند کاربردهای متفاوت اشیای مختلف را درک کند و نیز به شناخت تجربی برسد. همچنین نیروی عقل با تحلیل حالات درونی نفس، این حالات را شناسایی کرده و علل پیدایش آن‌ها را کشف و تبیین می‌کند. ضمن اینکه عقل با تفکر و تدبیر در آموزه‌های وحیانی پیامبران علیهم‌السلام (برترین مرتبه شهود قلبی)، می‌تواند از بسیاری از حقایق آگاه شود.

- ۱۰۷- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: ساده * حیطة: دانش * فلسفه ۱ (درس ۷)
گزینه ۱: اصل علیت، عقلی است، اما یافتن علل حوادث طبیعی، با عقل ممکن نیست.
گزینه ۲: تجربه، به کمک امور محسوس به دست می‌آید.
گزینه ۴: شناخت تمایز امور محسوس به وسیله حس است.

- ۱۰۸- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: ساده * حیطة: کاربرد * فلسفه ۱ (درس ۷)
گزاره‌های کلی در حیطة علوم تجربی، با همکاری حس و عقل حاصل می‌شوند و این نوع شناخت را شناخت تجربی می‌گویند. حس و عقل هر کدام به تنهایی نمی‌توانند این معرفت را به دست آورند. تجربه یک ابزار شناختی نیست بلکه یک راه شناختی است که با دو ابزار حس و عقل حاصل می‌شود.

- ۱۰۹- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: ساده * حیطة: دانش * فلسفه ۱ (درس ۷)
این سینا قانون علیت را می‌پذیرد (رد گزینه ۳) و طبق نظر او قانون علیت از تجربه یا حس به دست نمی‌آید (رد گزینه‌های ۱ و ۲)؛ بلکه خودش پایه و اساس هر تجربه‌ای است.

- ۱۱۰- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: ساده * حیطة: دانش * فلسفه ۱ (درس ۸)
گرگیاس، سوفسطایی بود و هیچ کدام از ابزارهای شناخت را معتبر نمی‌دانست. سایر موارد، لاقل عقل را معتبر می‌دانند.

- ۱۱۱- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: دانش * فلسفه ۱ (درس ۸)
گزاره «الف»، مربوط به یک فیلسوف واقع‌گرا و گزاره «ب»، هماهنگ با نظر یک شکاک است. ارسطو، هراکلیتوس و پارمنیدس، واقع‌گرا هستند و گرگیاس و پروتاگوراس، شکاک و سوفسطایی هستند.
توجه: سوفسطائیان نمی‌گفتند حتماً هر دو انسانی در هر موضوعی شناخت متفاوت دارند. آن‌ها قبول داشتند که ممکن است دو نفر برحسب اتفاق به درکی یکسان از یک پدیده برسند. اما چیزی که آن‌ها انکار می‌کردند، طریق معتبر و همگانی رسیدن به معرفت ثابت و مطابق با واقعیت بود. یعنی قبول نداشتند مسیری وجود دارد که هر انسانی با طی کردن آن مسیر، در بعضی امور به یک معرفت معین دست پیدا می‌کند.

- ۱۱۲- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: استدلال * فلسفه ۱ (درس ۷)
شناخت حسی به قدری برای ما معتبر است که بر پایه آن زندگی می‌کنیم.
گزینه ۱: عقل هم در کنار حس برای پیشبرد زندگی روزمره و رفع نیازها لازم است؛ زیرا عقل است که اشیا را مقایسه می‌کند و کاربردهای مختلف آن‌ها را تشخیص می‌دهد.
گزینه ۲: تفاوت اشیا فقط با حس ادراک می‌شود و نه با عقل.
گزینه ۳: خطاهای حس مانع استفاده ما از آن نمی‌شوند و خود تشخیص خطا نشانه اعتبار شناخت حسی است زیرا بر اساس شناخت حسی جدید و صحیح است که خطای شناخت حسی قبلی تشخیص داده شده است.

۱۱۳- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: استدلال * فلسفه ۱ (درس ۷)

غیر از معرفت‌های بدیهی و شناخت وحیانی شخص پیامبر، همه شناخت‌های دیگر ممکن است گاهی دچار خطا شوند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: شناخت حسی برای شناسایی یک مورد جزئی به کار می‌رود؛ یعنی آن چیزی که در معرض مشاهده حسی ما قرار گرفته است، اما شناخت تجربی برای دریافت قوانین کلی عالم طبیعت که قابلیت صدق بر پدیده‌های متعدد طبیعی را دارند، تلاش می‌کند.

گزینه ۳: شناخت تجربی از همکاری حس و عقل به دست می‌آید ولی شناخت حسی از عقل استفاده نمی‌کند. به عنوان مثال، حیوانات فاقد عقل نیز شناخت حسی دارند.

گزینه ۴: عقل با کمک حواس و تحلیل عقلانی یافته‌های حسی می‌تواند به «شناخت تجربی» برسد. پس تا شناخت حسی نباشد، شناخت تجربی ممکن نیست.

۱۱۴- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: استدلال * فلسفه ۱ (درس ۷)

در شناخت عقلی، عقل بدون نیاز به داده‌های تجربی و قلبی می‌تواند با تفکر و استدلال دستاوردهای معرفتی داشته باشد. شناخت عقلی نیز همانند دیگر شناخت‌ها ممکن است در معرض خطا باشد و پایبندی به دانش منطق برای جلوگیری از خطای عقل است (رد گزینه ۱). صفات الهی علاوه بر اینکه می‌توانند از طریق شناخت عقلی شناخته شوند، از طریق وحی و شهود قلبی نیز دریافت می‌شوند البته به هر حال شناخت ذات و صفات خدا مستلزم بهره‌گیری از قواعد شناخت عقلی است و معرفت فلسفی به این امور فقط با شناخت عقلی حاصل می‌شود ولی این طور نیست که بیرون از فضای فلسفه دیگر شناخت‌ها را نتوان در شناخت خدا دخالت داد بلکه می‌توان به همراه قواعد شناخت عقلی از یافته‌های قلبی و وحیانی نیز در این زمینه بهره برد و به معرفت شهودی یا دینی رسید (رد گزینه ۲). استقراء در علم تجربی برای اثبات کارآمدی و تأثیر یک دارو، یک شناخت تجربی حاصل می‌کند که اگرچه از کاربردهای عقل نیز محسوب می‌شود ولی به جهت عقلی محض نبودن، شناخت عقلی نیست (رد گزینه ۴).

۱۱۵- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: استدلال * فلسفه ۱ (درس ۷)

وحی گونه‌ای از معرفت شهودی است که به پیامبران اختصاص دارد بنابراین نسبت آن‌ها عموم و خصوص مطلق است. شناخت عقلی شناختی است که از یافته‌های حسی استفاده نمی‌کند، در حالیکه شناخت تجربی از حس استفاده می‌کند؛ بنابراین نسبت شناخت عقلی با شناخت تجربی تباین است. توجه شود که استفاده از عقل و مشترک بودن این ابزار در هر دو شناخت باعث نمی‌شود نسبت این دو معرفت تباین نباشد. در واقع هیچ شناختی که تجربی باشد، شناخت عقلی محض نیست و هیچ شناخت عقلی محضی هم شناخت تجربی نیست.

۱۱۶- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: استدلال * فلسفه ۱ (درس ۸)

سوفسطائیان اصل امکان شناخت واقعیت را زیر سؤال برده و مدعی بودند که نه از راه حس و نه از راه عقل، نمی‌توان به حقیقت رسید و اگر چیزی را حس می‌کنیم بدان معنا نیست که حس ما از یک واقعیت بیرونی خبر می‌دهد به همین جهت پروتاگوراس که از سوفسطائیان بود، می‌گفت حقیقت همان چیزی است که حواس هر کس به آن گواهی می‌دهد خواه حواس افراد یکسان گزارش دهد خواه متفاوت. بنابراین حقیقت امری یکسان نیست و نسبت به هر کسی می‌تواند متفاوت باشد. پروتاگوراس اعتقاد داشت که اشیاء، هر طوری که در هر نوبت به نظر من می‌آیند، در آن نوبت همان طور هستند و هر طور به نظر تو می‌آیند، برای تو نیز همان طور هستند.

۱۱۷- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: استدلال * فلسفه ۱ (درس ۸)

پارمنیدس معتقد بود که حرکت و تغییر موجودات، از طریق حس یافت می‌شود و از آنجا که حس گاهی خطا می‌کند، نمی‌توان به دریافت آن اعتماد کرد، پس نسبت دادن حرکت و تغییر به جهان، درست نیست. البته پارمنیدس بعد از رد اعتبار شناخت حسی در تشخیص حرکت و تغییر، استدلال‌های عقلی بر ثبات عالم هم ارائه داد.

گزینه ۲: هراکلیتوس پیش از سقراط به جایگاه عقل توجه ویژه کرد.

گزینه ۳: هراکلیتوس و ارسطو، هر دو به اعتبار حس و عقل معتقد بودند و تفاوت اساسی در زمینه معرفت‌شناسی نداشتند.

گزینه ۴: هرچند با قلب می‌توان عالم مثل را مشاهده کرد، اما استدلال کار عقل است و به عقیده افلاطون، با عقل می‌توان بر عالم مثل استدلال کرد.

۱۱۸- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حیطة: استدلال * فلسفه ۱ (درس ۸)

هراکلیتوس معتقد بود که شناخت حسی اعتبار دارد و ما وجود حرکت در این جهان را از طریق حس درمی‌یابیم. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: از نظر پارمنیدس خطاهای حس دلیل بی‌اعتباری آن است.

گزینه ۲: بیشتر دانشمندان پیش از سقراط به شناخت حسی اهمیت می‌دادند.

گزینه ۳: معرفت‌شناسی در یونان باستان به طور مستقل مطرح نبود.

۱۱۹- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: دشوار * حیطة: کاربرد * فلسفه ۱ (درس ۷)

توجه: ابزار معرفت تجربی عقل و حس است و ابزار معرفت عقلی، فقط عقل و ابزار معرفت حسی، فقط حس است. ابزار درک جمله اول صرفاً حس است و ابزار درک جمله دوم، عقل محض است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: ابزار درک هر دو، عقل محض است.

گزینه ۲: ابزار درک جمله اول عقل و حس و ابزار درک جمله دوم عقل محض است.

گزینه ۴: ابزار درک جمله اول عقل محض و ابزار درک جمله دوم عقل و حس است.

۱۲۰- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * حیطة: استدلال * فلسفه ۱ (درس ۸)

پروتاگوراس معتقد بود احساس چیزی نیست که خبر از واقعیت بدهد (رد گزینه ۳) و به تعبیر دیگر، مابه‌ازاء داشته باشد (رد گزینه ۲) و بدین ترتیب معتبر بودن این احساس‌ها تعبیر نادرستی است (تأیید گزینه ۱). از نظر وی حقیقت برای هر کس همان چیزی است که در همان نوبت احساس می‌کند. (رد گزینه ۴)